

השובר את הפועל פרק המישי עבודה זרה סו.

עין משפט
נר מצוה

גב א ב מיי פט"ו מהל
מחלות אסורות הלכה
לכ סמך לאחין קסח טו"ט
י"ד ס"י קלד סע"ף ח:
גב ג מיי"ג שם הלכה די
טו"ט ע"ג י"ד ס"י כ"ח
סע"ף ז כהנה ועיין כל זה
כ"ז ע"ג:
ד (מיי"ג שם הלכה לה):
גב ה מיי"ג שם הלכה די
טו וע"ג כהנה
וכ"ז ע"ג:
גה ו מיי"ג שם הלכה לה
ומנן שם מוש"ע י"ד
ס"י קלד סע"ף ו ויבד
אלפס עוד כ"פ ע"ב
פסקים ק"ל:

תורה אור השלם

1. לא תאכל כל
תועבה: דברים יג

מוסף רש"י

תבלין ב' ג' שמות.
פלפל לכן שחור וזרין, או
אפילו מן ג' מינין והם
(שם אחד) של אסור,
אסורין. אם מיכל בן
אם הקדירה, ומצטרפין.
למלה אם אין כל אחד
כדי למשל ומצטרפו ומיכל
(שבת פ"ט).
הוא דקמני
מצטרפין, הבא במיני
שחין מתיקד עסקין. שחין
מיני מתיקד קדירה. אבל
מן חמץ אין מצטרף. כל
שכל שתיעבתי לך. כל
למנוע
ולתמנוק מנוט, הרי הוא
בבל תאכל. ועלמתי, כל
עניני שהוא (תולין י"ד).

מכ"ל דרישא בנותן טעם עסקין. יש שהיו מפרשים דכל
אסור דהוי במשהו לא אמרינן ביה נותן טעם לפגם
מותר דהא אין לך טעם בטל יותר ממשהו באלף (ד) ה"ה נותן
טעם לפגם ומפרש כן מכלל דנותן טעם עסקין דלכך מותר
בשאיין בהנאתן בנותן טעם דאי
במשהו הא אפילו לפגם אסור ואין
רציה מכאן דלא לייק כלל אלא
מדמפליג בסיפא דכתיב מכלל דרישא
בני"ט דבהכי איירי תמני ועוד דמשהו
מין במינו אין הטעם בטל כלל אפילו
באלף כיון שהטעם שזה אכל לפגם
הטעם בטל וצמחן צפסח לפגם
דגריסי במשהו ככ"ז (פסקים דף ג').
אע"ג דשלא צמחן אסור במשהו אע"פ
שהטעם בטל מ"מ אין לאסור טעם
לפגם ° שלא יבא טפל חמור מן השיקף
דשלא צמחן אסור אלא אלו
מינו אלא דהוי אין חילוק דכל נותן
טעם לפגם מותר: **תבלין** ש' ב'
וג' שמות אסורין ומצטרפין. פ"ה
אם נפלו לקדירה ולא צוה כדי למשל
ולא צוה כדי למשל ומצטרפו ומיכלו
והם של אסור ומצטרפין לאוסרה
וקשה דלפי' משמע דחלה למלה היא
ולישנא דברייתא משמע דתרי מיני
יניהו לכן פירש רש"י דלאוסריס
דקאמר ר"ל אסורה העיסה או
הקדירה צמחנה טעם ומצטרפין
דצבר יבש לאסור ואפי' בלא גימט
טעם כגון ששכל לתוך חולין ויש בו
מאתים לצטל אחד מן האיסורין
אפי' לא בטיל עד שיהו בו מאתים
מן השנים ואפי' אמאי תני תרוייהו
אסוריס ומצטרפין ליתני מצטרפין
לחוד ושפיר שמעינן תרוייהו בין בלא
בין ביבש וי"ל דאי היה תני הכי ה"א
דרי"ש דפליג בסיפא (ה) בתרוייהו
פליג בין להטרוף לנותן טעם בקדירה
בין להעלות בחדל ומאתים מש"ה תני
תרוייהו לאשמעינן דרי"ש לא פליג
צמחנה טעם לקדירה אלא מודה
דמצטרפין (דלחוי') דאע"ג דלא
גזרו על תרבות דמאי אפי' קאמר
ט' שאני שאור ותבלין דלטעמא עבדי

המרא עתיקא. טעמו ניכר בענבים: המרא חדסא. בנותן טעם.
וכל היכא דליתמר נותן טעם ואין טעמו ניכר הוה שיעורא בששים:
הלא דהמרא והלא דשיכרא. חד לאסור וחד דהיתר: המירא
דחייט והמירא דשערי. חד דחולין וחד דתרומה. ונפלו זה
לתוך זה: וכל מין במינו במשהו.
(א) לקמני' פסקין דלאו הלקמא הכי
אלא אפילו מין במינו בנותן טעם חוץ
מבטל ויין נסך: מצלנין שנים וג'
שמות והן מין אחד או מין ג' אסורין
ומצטרפין ה"ג במשכח ערלה. ג'
שמות והן מין אחד כגון פלפל לכן
פלפל שחור פלפל ארוך או מין ג'
וג' שמות יש להן אסורין ומצטרפין
אם נפלו לקדירה ולא צוה כדי למשל
ולא צוה כדי למשל ומצטרפו ומיכלו
והן של אסור ומצטרפין לאוסרה.
ואמר חזקיה הכה דקאמר מין ג'
וג' שמות להן מצטרפין אע"ג דמלתא
מיני יניהו וצמחנה נמי לא שוו: צמחי
מתיקה עסקין. שכולן טעמן מתוק
ומש"ה מצטרפין טעמן שזה למתק
בין הקדירה: ורצא אמר לך הא
מני ר"מ היא. ואע"ג דלא שוו לא
בשמה ולא בטעמא קאמר ומצטרפין
וחזקיה ליתא: הלא שפלו לנו המרא.
הלא לאסור לגו חמרא דהיתר דברי
הכל בנותן טעם כדי נפיל לגויה לא
הוי דמי ליה לא צריחא ולא בטעמא
שאין היין מבטל ריח החומץ עד
(א) שנתרבה לתוכו ולא החומץ מבטל
ריח היין משום דרובא חמרא: אל
המרא לגו חלא. משעה שהגיע לאור
הכלי נהפך היין צריחו לריח החומץ
וקודם שנתערבו היו שוין צריחו:
ריחיה

אולינן כולי' חד טעמא הוא אלא אי אמרת ברתר שמא אולינן האי שמא
לחוד והאי שמא לחוד ורבא אמר לך הא מני ר"מ היא דתניא רבי יהודה
אומר משום רבי מאיר מגנין לכל איסורין שבתורה שמצטרפין זה
עם זה שנאמר ולא תאכל כל תועבה כל שתיעבתי לך הרי הוא
בבל תאכל חלא לגו חמרא דברי הכל בנותן טעם חמרא לגו
חלא אביי אמר במשהו ורבא אמר בנותן טעם אביי אמר במשהו
ולא צמחן אסור אלא אלו מינו אלא דהוי אין חילוק דכל נותן
טעם לפגם מותר: **תבלין** ש' ב'
וג' שמות אסורין ומצטרפין. פ"ה
אם נפלו לקדירה ולא צוה כדי למשל
ולא צוה כדי למשל ומצטרפו ומיכלו
והם של אסור ומצטרפין לאוסרה
וקשה דלפי' משמע דחלה למלה היא
ולישנא דברייתא משמע דתרי מיני
יניהו לכן פירש רש"י דלאוסריס
דקאמר ר"ל אסורה העיסה או
הקדירה צמחנה טעם ומצטרפין
דצבר יבש לאסור ואפי' בלא גימט
טעם כגון ששכל לתוך חולין ויש בו
מאתים לצטל אחד מן האיסורין
אפי' לא בטיל עד שיהו בו מאתים
מן השנים ואפי' אמאי תני תרוייהו
אסוריס ומצטרפין ליתני מצטרפין
לחוד ושפיר שמעינן תרוייהו בין בלא
בין ביבש וי"ל דאי היה תני הכי ה"א
דרי"ש דפליג בסיפא (ה) בתרוייהו
פליג בין להטרוף לנותן טעם בקדירה
בין להעלות בחדל ומאתים מש"ה תני
תרוייהו לאשמעינן דרי"ש לא פליג
צמחנה טעם לקדירה אלא מודה
דמצטרפין (דלחוי') דאע"ג דלא
גזרו על תרבות דמאי אפי' קאמר
ט' שאני שאור ותבלין דלטעמא עבדי

(א) שנת פט: ערלה פ"ב מ"י
ו"ל דתנן (ג) ונחלין קיד:
א [עין חו"ס' כ"ב לה. ד"ה
נחלין] (ד) דף ע"ג: ועמ"ה
על זה בחו"ס' פסקים ל' ד"ה
אמר רבא וכו' דרש"י דהכא
סומך דבריו בחולין קט. ד"ה
והו לא] (ה) [שנתעברה.
רש"י] (ו) [ג"ל דמחוקה].
(ז) [נחלין ויין נסך] (ח) [ג"ל דפרק
המקבל קידא]. (ט) [ועיין
חוס' שנת פט: ד"ה חנלין].
(י) [גמיר לת: ג] [פסקים
מ"ה]. (יא) [ג"ל כהנא].
(יב) [ג"ל היטב כ"ב ותראה
לדפניו שם ליתא הכי אלא
דרומא' תמני משמיה
דריב"ל דבס' ווייטו דגם
ריב"ל ס"ל כ"י יומתן דריחיה
חלא וטעמא חמרא חמרא].

גליון הש"ס

תוס' ד"ה בבלל וכו'
שלא יבא שפיל חמור
עיקרה. תמוה לי דגריסה
מדריסה דהיכא דשלא
צמחי במשהו רצוי לאסור
גם נותן טעם לפגם דמי
הוי כמו משהו אכל היכא
דמינו צמחי במשהו חמין
עלה אין נעלי' אסור
ומש"ה כמב' דמתקן חמין
דהטעם אטו מיט' לא חמין
ממינו ועל"פ מותר. אבל
לא זכיתי להבין דמה פירש
צוה דגם צמחן צמחי
במשהו נימא צמחי' אסור
למנוע ממינו חמין. ויהי
דכמב' חוס' מתהלה ועוד
דמשהו צמחי' וכו' דהו
נימא. דשעור דברייתא דהו
דגם נימא נעלי' חו'
במשהו מ"מ הכה דפרישין
לאחי דבתר טעמא אולינן
מחילא צמחי' דחין טעמן
שהו לא הוי מן צמחי. אבל
לדנא דקיי"ל כרצא דבתר
שמה אולינן ל"ש כן דמה
ריב"ל ס"ל דהו חמרא אכל
ודאי ס"ל דהו חמרא ולולי
דמסתפחה היה יביל דליך
למחוק כיון וי"ל רק סמך
דהתם איכא לישנא חמריה
דרומא' דריב"ל ס"ל ג"כ
חמרא:

הגהות הב"ח

(א) ב"ב' חד טעמא הוא
הוה: (ב) שם והאי חלא
מיקרי והאי חלא. כ"ז
נראה דבגלגון בני אדם ארי
ואחי חלא מיקרי וגם ארי
ואחי חמרא מיקרי ולא
אחי חמרא מיקרי ולא
שני למשל של שני משום
דלא מיקרי חד שמה אלא
פלפל ארוך או פלפל שחור
מיקרי: (א) רש"י ד"ה א'
מן צמחי במשהו (לקמן
פסקין וכו' ויין נסך)
חמין. וי"ב ס"ה והבי
הלכתא דבל מין במינו
דינו במשהו ותוס' ו
כ"פ רש"י עיקר והגה"ה
זו שהוא ע"פ פירוש
דפסקה בתוך פש"י
נעטות גם יתקן דפשי"י
הכא הוי קודם חזרה עיין
בהגהת אש"י המתחיל
רש"י פסק: (ד) תוס' ד"ה
מכלל וכו' יותר ממשהו באלף
דמאסור רחמנא ה"ה נותן טעם לפגם וכו' הלכך נמני אסור: (ה) ד"ה מצלנין וכו' דפליג בסיפא. כ"ז עיין בדבור הסמך: (ו) ד"ה לא וכו' אי חזין מקרא כהבא
דמצטרפין לא: (ז) ד"ה ורצא וכו' וקיי"ל במי כ"ר נראה דהוא ידוע על לוי לאמר: